

9. Plan rewitalizacji

WIZJA OBSZARU REWITALIZOWANEGO

Nakreślona poniżej wizja obszaru rewitalizowanego została wypracowana podczas warsztatów z mieszkańcami oraz dyskusji na forum Zespołu do spraw rewitalizacji. Była też poddana konsultacjom społecznym opisanym szczegółowo w rozdziale poświęconym partycypacji społecznej.

WIZJA

W wyniku działań rewitalizacyjnych obszar rewitalizowany – uzdrowskie centrum Kudowy-Zdroju – odzyskuje, a następnie wzmacnia swe funkcje centrotwórcze. Do jego naturalnych atutów, jakimi jest istniejąca już, choć dziś częściowo zdegradowana infrastruktura zdrojowa oraz atrakcyjne położenie w centrum miasta, na skrzyżowaniu dróg prowadzących do najważniejszych atrakcji turystycznych okolicy, w pobliżu terenów parkowych, dodane zostają nowe w postaci wysokiej jakości przestrzeni publicznych. Dzięki temu powstaje unikalne miejsce przyjazne zarówno dla mieszkańców, jaki i przyjezdnych.

Turyści i kuracjusze chętnie odwiedzają centrum Kudowy. Przyciąga ich tam estetyka miejsca (wyremontowane domy i ulice) i czyste środowisko (obniżona niska emisja i rozległe tereny zielone w bezpośrednim sąsiedztwie). Dogodne połączenia drogowe, w tym rowerowe i piesze, z okolicznymi atrakcjami (np. Kaplica Czaszek, Muzeum w Pstrążnej, Błędne Skały) czynią z centrum uzdrowska idealne miejsce do rozpoczęcia krótszych i dłuższych wycieczek.

Bogata oferta hotelowa, gastronomiczna i kulturalna sprawia że turyści powracają popołudniami do centrum Kudowy-Zdroju jako najatrakcyjniejszego pod tym względem punktu w okolicy.

Kuracjusze odnajdują liczne tereny spacerowe oraz odpoczynkowe, dostosowane do potrzeb osób o różnym stopniu sprawności. Także infrastruktura sportowo-rekreacyjna przygotowana jest z myślą o osobach o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach ruchowych. Niepełnosprawni nie napotykają barier komunikacyjnych.

Odnowione lub nowo powstałe przestrzenie publiczne dobrze służą także mieszkańcom obszaru zdegradowanego. Organizowane imprezy rekreacyjne i kulturalne integrują

społeczność lokalną, wzmacniają więzi sąsiedzkie, budują poczucie dumy z własnego miasta i jego sukcesu. Dostępna infrastruktura sportowo-rekreacyjna zachęca do spontanicznego korzystania z niej przez wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizowanego, bez względu na wiek.

Rozwiązania komunikacyjne w obrębie centrum Kudowy-Zdroju sprzyjają ruchowi pieszemu. Wpływa to korzystnie na rozwój drobnego handlu, usług oraz małej gastronomii. Branże te stają się kołem zamachowym lokalnej przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym, przyczyniając się do redukcji bezrobocia, ubóstwa i będących ich następstwami innych dysfunkcji społecznych. Wzbogacenie oferty kulturalnej oraz edukacyjnej sprawia, że Kudowa-Zdrój staje się atrakcyjnym miejscem wypoczynku przez cały rok. Osiągnięte dzięki temu wydłużenie sezonu turystycznego to kolejny powód sukcesu ekonomicznego miasta i jego mieszkańców.

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Opisane poniżej cele są również efektem uspołecznienia procesu decyzyjnego. Omówiono je podczas warsztatów, spotkań Zespołu, następnie upubliczniono, zbierano uwagi i przedyskutowano ponownie podczas spotkania konsultacyjnego z mieszkańcami.

CEL 1: ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ UZDROWISKOWEGO CENTRUM KUDOWY-ZDROJU

Kierunki działania:

- 1.1. poprawa komunikacji pieszej, rowerowej i samochodowej pomiędzy uzdrowiskowym centrum Kudowy-Zdroju a pobliskimi atrakcjami turystycznymi;
- 1.2. poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni);
- 1.3. wydłużenie sezonu turystycznego poprzez wzbogacenie całorocznej oferty kulturalnej, turystyczno-rekreacyjnej i hotelarsko-gastronomicznej.

CEL 2: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Kierunki działania:

- 2.1. zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją;
- 2.2. zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju.

CEL 3: STWORZENIE PRZESTRZENI MIEJSKIEJ SPRZYJAJĄCEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW

Kierunki działania:

- 3.1. zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii;
- 3.2. rozwój instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości (m.in. tworzenie i wzmacnianie sieci współpracy, zintegrowana promocja, grupy zakupowe itp.)

CEL 4: WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW

Kierunki działania:

- 4.1. tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu);
- 4.2. wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.

LISTA A GŁÓWNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

W wyniku prac Urzędu Miasta w Kudowie-Zdroju, warsztatów planistycznych z mieszkańcami, konsultacji społecznych w formie otwartego zbierania projektów od mieszkańców, a następnie ich weryfikacji przez Zespół do spraw rewitalizacji zaplanowano do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kudowa-Zdrój na lata 2015-2025 następujące przedsięwzięcia:

1. Remont i przebudowa mostu nad potokiem Trzemeszna w celu poprawy dostępności komunikacyjnej Jakubowic;
2. Modernizacja ul. Okrzei w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu wraz z zagospodarowaniem terenu przy zabytkowej dzwonnicy alarmowej z 1846 r.;
3. Modernizacja ulic Lubelskiej, Poznańskiej, Warszawskiej i Chopina w celu usprawnienia ruchu pieszego i kołowego ze szczególnym uwzględnieniem

- bezpieczeństwa i dostępności dla osób niepełnosprawnych;
4. Modernizacja ulic Leśnej, Sikorskiego, Turystycznej i Spacerowej w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu oraz dostępu do bazy noclegowej na terenie Starego Zdroju;
  5. Modernizacja ulic Matejki i Słowackiego w celu usprawnienia ruchu pieszego i kołowego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych;
  6. Modernizacja ulicy Słonecznej z udostępnieniem znajdujących się w pobliżu terenów turystyczno-rekreacyjnych;
  7. Modernizacja ulicy Kombatantów w celu usprawnienia ruchu pieszego i kołowego;
  8. Modernizacja placu zabaw przy ulicy Kombatantów i utworzenie w jego obrębie siłowni plenerowej;
  9. Aktywny Park Zdrojowy „Łączymy Pokolenia”;
  10. Remont i odnowa części wspólnych z elementami termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych: ul. Lubelska 8, ul. Poznańska 5, ul. Słoneczna 3, 5, 23, ul. Chopina 6;
  11. Remont i odnowa części wspólnych z elementami termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych: ul. 1 Maja 11, 29, 45, 49, ul. Okrzei 4;
  12. Remont i odnowa części wspólnych z elementami termomodernizacji wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. 1 Maja 13.

Poniżej w formie tabelarycznej zaprezentowano wymienione wyżej działania w postaci zgodnej z wymaganiami *Wytycznych programowych IZ RPO WD dotyczących zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020.*

L.P.	1
NAZWA PROJEKTU	REMONT I PRZEBUDOWA MOSTU NAD POTOKIEM TRZEMESZNA W CELU POPRAWY DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ JAKUBOWIC
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa- Zdrój (Projekt realizowany w partnerstwie z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
OPIS PROBLEMU	Jakubowice to dzielnica Kudowy-Zdroju położona kilka kilometrów od centrum miasta. Dojazd jest znacznie utrudniony nie tylko ze względu na ukształtowanie terenu, ale także przez zły stan techniczny mostu. Most ten stanowi jedyną możliwość dojazdu do dzielnicy Jakubowice. Stara i uszkodzona konstrukcja uniemożliwia przejazd wszystkim pojazdom. W złym stanie technicznym znajduje się także nawierzchnia chodnika na płycie mostu. Widoczne są ubytki, które wpływają na degradację techniczną powierzchni betonu i przyszłą nośność mostu. Remont

	<p>i przebudowa (poszerzenie) mostu i usunięcie istniejących zagrożeń jest niezbędne dla poprawienia bezpieczeństwa uczestników odbywającego się tam ruchu drogowego. Obecny stan przeprawy jest uciążliwy zwłaszcza dla mieszkańców Jakubowic, którzy są jej codziennymi użytkownikami, lecz także kuracjusze i turyści napotykają utrudnienia w dojeździe do znajdujących się w okolicy miejsc o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych, co wydatnie obniża atrakcyjność Kudowy-Zdroju jako lokalnego centrum uzdrowskiego i turystycznego.</p>
CELE	<p>Przywrócenie pełnej przydatności eksploatacyjnej oraz zwiększenie trwałości mostu nad potokiem Trzemeszna skutkujące poprawą dostępności komunikacyjnej Jakubowic.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju; <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.1. Poprawa komunikacji pieszej, rowerowej i samochodowej pomiędzy uzdrowskim centrum Kudowy-Zdroju a pobliskimi atrakcjami turystycznymi.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządzenie dokumentacji technicznej przedsięwzięcia obejmującej naprawę konstrukcji nośnej mostu, położenie nowej nawierzchni jezdni na długości mostu, remont nawierzchni chodnika, wykonanie nowych barierek; • wykonanie robót przewidzianych w dokumentacji; • odbiór robót.
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	<p>Jakubowice, gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie</p>
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	<p>559 650 zł brutto, w tym 50% RPO WD, 40% DUW, 10% wkład własny</p>
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wyremontowanych obiektów mostowych – 1 <p>Pomiar wskaźnika na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby korzystających z mostu <p>Pomiar wskaźnika na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>

L.P.	2
NAZWA PROJEKTU	MODERNIZACJA UL. OKRZEI W CELU POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU PRZY ZABYTKOWEJ DZWONNICY ALARMOWEJ Z 1846 R.
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa-Zdrój (Projekt realizowany w partnerstwie z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej we Wrocławiu)
OPIS PROBLEMU	<p>Ul. Okrzei posiada kategorię drogi gminnej i znajduje się w bardzo złym stanie technicznym. Droga ta nie posiada obecnie bezpiecznych chodników, przejść dla pieszych, wyjazdów z posesji mieszkańców, oświetlenia oraz bezpiecznego włączenia zarówno na początku, jak i na końcu do drogi wojewódzkiej nr 387 (ul. 1 Maja) łączącej Kudowę z Karłowem. Na przeważającym odcinku droga sąsiaduje bezpośrednio z Potokiem Trzemeszna, gdzie nie jest zabezpieczona barierami ochronnymi.</p> <p>W obecnym stanie droga ta jest więc niebezpieczna dla użytkowników (zarówno mieszkańców, jak i przyjezdnych) i pomimo potencjału, jaki stanowi atrakcyjne położenie, nie przyciąga kuracjuszy i turystów. Nie jest także wykorzystana komunikacyjnie jako alternatywa dla pobliskiej, równoległej drogi wojewódzkiej (ul. 1 Maja).</p>
CELE	<p>Celami projektu są: (1) poprawa bezpieczeństwa użytkowników ul. Okrzei; (2) przystosowanie przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych; (3) wykorzystanie turystyczne potencjału ulicy i jej najbliższej okolicy (atrakcyjne krajobrazowo położenie ul. Okrzei nad potokiem Trzemeszna, zabytkowa dzwonnica alarmowa z 1846 r. u zbiegu ul. Okrzei i 1 Maja).</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.2. Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju; • Cel 3. Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 3.1. Zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii; ● Cel 4. Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 4.1. Tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu).
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej zaprojektowanie kompleksowych rozwiązań komunikacyjnych na ul. Okrzei wraz z infrastrukturą techniczną (remonty nawierzchni dróg, chodników, przejścia dla pieszych, bariery ochronne, parkingi, wyjazdy z posesji) i kompleksową modernizacją oświetlenia; ● wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej zagospodarowanie terenu wokół dzwonnicy jako miejsca odpoczynku podróżnych (wiata turystyczna, ławki, miejsce postojowe dla rowerów); ● wykonanie robót budowlanych przewidzianych w dokumentacji technicznej; ● odbiór robót. <p>W miejscu niezagospodarowanych parkingów przy wjazdach na ul. Okrzei od ul. 1 Maja planuje się stworzenie w ramach projektu nowych parkingów typu „park&go” i/lub „park&ride”, gdzie będzie można pozostawić auto (lub inny pojazd mechaniczny) i udać się w dalszą podróż rowerem lub pieszo.</p> <p>Ponadto wszystkie realizowane działania będą uwzględniały potrzeby i możliwość korzystania z powstałej infrastruktury przez osoby niepełnosprawne.</p>
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	ul. Okrzei dz. nr 128, 293/6, 178/21, 129, 141 – Stary Zdrój, Gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	1 408 950 zł brutto, w tym dofinansowanie z RPO WD 85% tj. 1 197 607,50 zł.
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> ● Długość wyremontowanych odcinków dróg gminnych – 800 m ● Powierzchnia wyremontowanych dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą – 2500 m² ● Powierzchnia chodników wybudowanych w ramach projektu – 450 m² ● Powierzchnia wybudowanych parkingów – 500 m²

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych terenów użyteczności publicznej o funkcji rekreacyjnej – 1 • Powierzchnia zmodernizowanych terenów użyteczności publicznej o funkcji rekreacyjnej udostępnionych mieszkańcom i turystom – 300 m² <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie ruchu pieszego • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>
--	---

L.P.	3
NAZWA PROJEKTU	MODERNIZACJA ULIC LUBELSKIEJ, POZNAŃSKIEJ, WARSZAWSKIEJ I CHOPINA W CELU USPRAWNIENIA RUCHU PIESZEGO I KOŁOWEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM BEZPIECZEŃSTWA I DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa- Zdrój
OPIS PROBLEMU	Obszar, na którym leżą ulice Lubelska, Poznańska, Warszawska i Chopina, znajduje się w centralnej części uzdrowiska Kudowa-Zdrój. Bliskość głównych dróg komunikacyjnych, walory krajobrazowo-przyrodnicze okolicy oraz koncentracja obiektów przeznaczonych dla kuracjuszy powodują, że ruch zarówno pieszy, jak i kołowy jest intensywny, a znaczną część użytkowników wymienionych ulic stanowią osoby niepełnosprawne lub cierpiące na schorzenia utrudniające poruszanie się. Z tego względu wskazane jest dostosowanie do ich potrzeb obecnej infrastruktury drogowej.
CELE	<p>Celami projektu są: (1) poprawa dostępności ulic Lubelskiej, Poznańskiej, Warszawskiej, Chopina dla pieszych, zwłaszcza osób niepełnosprawnych; (2) poprawa bezpieczeństwa użytkowników ww. ulic.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.2. Zmniejszenie zanieczyszczeń

	<p>pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 3. Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 3.1. Zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej zaprojektowanie nowych rozwiązań komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (remont nawierzchni jezdni wraz z instalacją spowalniczy «ograniczników prędkości», remonty chodników, przejść dla pieszych, utworzenie parkingów / miejsc parkingowych) i kompleksową modernizacją oświetlenia; • wykonanie robót budowlanych przewidzianych w dokumentacji technicznej; • odbiór robót. <p>Wszystkie realizowane działania będą uwzględniały potrzeby i możliwość korzystania z powstałej infrastruktury przez osoby niepełnosprawne.</p>
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	ul. Lubelska, Poznańska, Warszawska, Chopina, dz. nr 23, 206, 19, 197, 2 – Nowy Zdrój, Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	2 177 449 zł brutto, w tym dofinansowanie z RPO WD 85% tj. 1 850 831 zł
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wyremontowanych odcinków dróg gminnych – 1194,5 m • Powierzchnia wyremontowanych odcinków dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą – 5000 m² • Powierzchnia wyremontowanych chodników – 1200 m² • Powierzchnia parkingów / miejsc postojowych – 500 m² <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie ruchu pieszego • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>
L.P.	4
NAZWA PROJEKTU	MODERNIZACJA ULIC LEŚNEJ, SIKORSKIEGO, TURYSTYCZNEJ I SPACEROWEJ W CELU POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU ORAZ DOSTĘPU DO BAZY NOCLEGOWEJ NA TERENIE STAREGO ZDROJU

NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa- Zdrój
OPIS PROBLEMU	<p>W latach 90-tych powstało w tej części miasta osiedle domów jednorodzinnych. Ze względu na walory krajobrazowo-przyrodnicze okolicy w latach późniejszych pojawiali się również przedsiębiorcy, którzy świadczą usługi hotelarskie, czyniąc to miejsce bazą noclegową dla turystów i gości odwiedzających miasto. W chwili obecnej ww. ulice nie posiadają bezpiecznych przejść dla pieszych, bezpiecznych chodników, wyjazdów z posesji, brak doświetlonych ulic i przejść dla pieszych, brak zatoczek autobusowych przywożących gości do bazy noclegowej, brak miejsc odpoczynku dla turystów i kuracjuszy.</p>
CELE	<p>Celami projektu są: (1) usprawnienie ruchu pieszego i kołowego w obrębie ulic Leśnej, Sikorskiego, Turystycznej i Spacerowej w celu poprawy dostępu do bazy noclegowej; (2) poprawa bezpieczeństwa użytkowników ww. ulic; (3) utworzenie miejsc odpoczynkowych w celu zwiększenia atrakcyjności i dostępności okolicy dla kuracjuszy i turystów.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.2. Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju; • Cel 3. Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 3.1. Zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej zaprojektowanie nowych rozwiązań komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (remont nawierzchni jezdni, chodniki, przejścia dla pieszych, wyjazdy z posesji, zatoczki autobusowe) i kompleksową modernizacją oświetlenia; • wykonanie robót budowlanych przewidzianych w dokumentacji

	<p>technicznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie terenu na miejsca odpoczynku; • odbiór robót. <p>Wszystkie realizowane działania będą uwzględniały potrzeby i możliwość korzystania z powstałej infrastruktury przez osoby niepełnosprawne.</p>
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	ul. Sikorskiego, dz. nr 49; ul. Leśna, dz. nr 299/23; ul. Turystyczna, dz. nr 257/6; ul. Spacerowa, dz. nr 338 – Stary-Zdrój, gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	2 687 145 zł brutto, w tym dofinansowanie z RPO WD 85% tj. 2 284 073 zł
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wyremontowanych odcinków dróg gminnych – 1823,5 m • Powierzchnia wyremontowanych dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą – 9000 m² • Powierzchnia wyremontowanych chodników – 1500 m² • Powierzchnia miejsc postojowych – parkingowych – 300 m² • Liczba miejsc odpoczynku podróźnych wyposażonych w ławki, stół, wiatę przeciwdeszczową / -słoneczną, stojak na rowery itp. – 2 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie ruchu pieszego • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>

L.P.	5
NAZWA PROJEKTU	MODERNIZACJA ULIC MATEJKI I SŁOWACKIEGO W CELU USPRAWNINIENIA RUCHU PIESZEGO I KOŁOWEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa- Zdrój
OPIS PROBLEMU	Obszar, na którym znajdują się ulice Matejki i Słowackiego, to centralna części uzdrowiska Kudowa-Zdrój. Bliskość głównych dróg komunikacyjnych, walory krajobrazowo-przyrodnicze okolicy oraz koncentracja obiektów przeznaczonych dla kuracjuszy powodują, że ruch zarówno pieszy, jak i kołowy jest intensywny, a znaczną część użytkowników wymienionych ulic stanowią osoby niepełnosprawne lub cierpiące na schorzenia utrudniające poruszanie się. Z tego względu wskazane jest dostosowanie do ich potrzeb obecnej infrastruktury drogowej.
CELE	Celami projektu są: (1) poprawa dostępności ulic Matejki i Słowackiego

	<p>dla pieszych, zwłaszcza zaś osób niepełnosprawnych; (2) poprawa bezpieczeństwa użytkowników ww. ulic.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.2. Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju; • Cel 3. Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 3.1. Zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii.
<p>ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ</p>	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej zaprojektowanie nowych rozwiązań komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (nowa nawierzchnia jezdni wraz z ogranicznikami prędkości «spowalniczami», modernizacja chodników i przejść dla pieszych, ławki) i kompleksową modernizacją oświetlenia; • wykonanie robót budowlanych przewidzianych w dokumentacji technicznej; • odbiór robót. <p>Wszystkie realizowane działania będą uwzględniały potrzeby i możliwość korzystania z powstałej infrastruktury przez osoby niepełnosprawne.</p>
<p>MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU</p>	<p>ul. Matejki, ul. Słowackiego, dz. nr 235, 236, 271 – Stary Zdrój, gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie</p>
<p>SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU</p>	<p>869 844 zł brutto, w tym dofinansowanie z RPO WD 85% tj. 739 367,40zł</p>
<p>PROGNOZOWANE PRODUKTY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wyremontowanych odcinków dróg gminnych – 521 m • Powierzchnia wyremontowanych dróg gminnych wraz

I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<p>z infrastrukturą towarzyszącą – 2400 m²</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia wyremontowanych chodników – 400 m² <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie ruchu pieszego • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>
---	---

L.P.	6
NAZWA PROJEKTU	MODERNIZACJA ULICY SŁONECZNEJ WRAZ Z UDOSTĘPNIENIEM ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W POBLIŻU TERENÓW TURYSTYCZNO-REKREACYJNYCH
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa-Zdrój
OPIS PROBLEMU	<p>Ulica Słoneczna jest jedną z najdłuższych ulic w Kudowie-Zdroju. Prowadzi od centrum w obrębie Stary-Zdrój aż do granicy miasta z Gminą Lewin Kłodzki. Na przeważającym odcinku jest to droga posiada zniszczoną nawierzchnię asfaltową, a w pozostałej części szutrową. Ze względu na walory krajobrazowo-przyrodnicze okolicy szczególnie wskazane jest dostosowanie obecnej infrastruktury drogowej do potrzeb ruchu mieszkańców i turystów. Ulica Słoneczna prowadzi do siedziby Parku Narodowego Gór Stołowych oraz znajdującego się przy nim Ekocentrum Parku Narodowego Gór Stołowych.</p>
CELE	<p>Celami projektu są: (1) zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa pieszych, rowerzystów i kierowców korzystających z ulic Słonecznej; (2) poprawa dostępności znajdujących się w pobliżu terenów turystyczno-rekreacyjnych.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.1. Poprawa komunikacji pieszej, rowerowej i samochodowej pomiędzy uzdrowskim centrum Kudowy-Zdroju a pobliskimi atrakcjami turystycznymi. ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.2. Zmniejszenie zanieczyszczeń

	<p>pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 3. Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 3.1. Zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej zaprojektowanie nowych rozwiązań komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (nowa nawierzchnia jezdni, remont i przebudowa chodników, budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej, przejść dla pieszych, ścieżki rowerowej, miejsc parkingowych, wyposażenie ulicy w ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe) i kompleksową modernizacją oświetlenia; • wykonanie robót budowlanych przewidzianych w dokumentacji technicznej; • odbiór robót. <p>Wszystkie realizowane działania będą uwzględniały potrzeby i możliwość korzystania z powstałej infrastruktury przez osoby niepełnosprawne.</p>
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	ul. Słoneczna, dz. nr 1, 7/10, 233 – Nowy Zdrój, gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	2 488 296 zł brutto, w tym dofinansowanie z RPO WD 85% tj. 2 115 051,60 zł
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wyremontowanych odcinków dróg gminnych – 1388 m • Długość wyremontowanych chodników – 450 m • Miejsca parkingowe w zatoczkach – 60 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie ruchu pieszego i kołowego • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>
L.P.	7
NAZWA PROJEKTU	MODERNIZACJA ULICY KOMBATANTÓW W CELU USPRAWNIECIA RUCHU PIESZEGO I KOŁOWEGO
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa-Zdrój

OPIS PROBLEMU	<p>Ulica Kombatantów łączy ulicę Słoneczną prowadzącą do granic miasta ze ścisłym centrum. Znajdują się przy niej pensjonaty, restauracje i inne atrakcje przeznaczone dla mieszkańców, turystów i kuracjuszy. Obecnie zarówno sama droga, jak i znajdująca się wokół niej infrastruktura nie są dostosowane do jej funkcji. Konieczny jest remont nawierzchnia jezdni, przebudowa chodniki i systemu kanalizacji deszczowej, modernizacja oświetlenie i utworzenia zatoczek parkingowych.</p>
CELE	<p>Celami projektu są: (1) zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa pieszych, rowerzystów i kierowców korzystających z ulicy Kombatantów; (2) poprawa dostępności do znajdujących się przy ulicy obiektów hotelarskich i gastronomicznych.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.2. Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju; • Cel 3. Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 3.1. Zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej zaprojektowanie nowych rozwiązań komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (przebudowa systemu kanalizacji deszczowej, remont nawierzchni jezdni, przebudowa chodników, budowa zatoczek parkingowych, kosze na śmieci) i kompleksową modernizacją oświetlenia; • wykonanie robót budowlanych przewidzianych w dokumentacji technicznej • odbiór robót. <p>Wszystkie realizowane działania będą uwzględniały potrzeby i możliwość</p>

	korzystania z powstałej infrastruktury przez osoby niepełnosprawne.
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	ul. Kombatantów, dz. nr 247 – Stary Zdrój, gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	440 316 zł brutto, w tym dofinansowanie z RPO WD 85% tj. 374 268,60 zł
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wyremontowanych odcinków dróg gminnych – 192 m • Długość wyremontowanych chodników – 486 m • Powierzchnia miejsc postojowych / parkingowych – 100 m² • Liczba miejsc parkingowych – 25 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie ruchu pieszego i kołowego • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>

L.P.	8
NAZWA PROJEKTU	MODERNIZACJA I ROZBUDOWA PLACU ZABAW PRZY ULICY KOMBATANTÓW ORAZ UTWORZENIE W JEGO OBRĘBIE SIŁOWNI PLENEROWEJ
NAZWA WNIOSKODAWCY	Pani Ewa Ziniak
OPIS PROBLEMU	Na działce przy ul. Kombatantów znajduje się plac zabaw. Jest to miejsce o dogodnej lokalizacji zarówno dla mieszkańców, jak i przyjezdnych, lecz wykorzystanie jego potencjału jako przestrzeni o funkcji sportowo-rekreacyjnej wymaga nowych inwestycji wnioskowanych w projekcie.
CELE	<p>Celem projektu jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni o funkcji rekreacyjno-sportowej i integracyjnej, służącej mieszkańcom, kuracjom i turystom poprzez modernizację i rozbudowę istniejącego placu zabaw i rozszerzenie go o siłownię plenerową.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Starego Zdroju i jego najbliższego otoczenia: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 4. Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 4.1. Tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu).
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>Przewidywany zakres prac obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niwelacja i kompleksowe zagospodarowanie terenu placu zabaw; • zakup i montaż urządzeń (m. in. orbitrek, biegacz, wahadło, narciarz podwójny, motyl, ławeczka bez oparcia i z oparciem, stół do gry w szachy i chińczyka, karuzela, bączek, huśtawka dla małych dzieci, zjeżdżalnie, wieże z pomostami i pochylniami, ławki); • zakup i montaż oświetlenia placu zabaw; • zakup i montaż estetycznego ogrodzenia z bezpiecznymi bramkami wejściowymi dla dzieci • zakup i montaż monitoringu terenu.
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	ul. Kombatantów, działka nr 250/10 – Stary Zdrój, gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	95 000 zł, w tym 85% z RPO WD i 15% środki własne
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej o funkcji rekreacyjno-sportowej i integracyjnej – 1 • Liczba nowych siłowni plenerowych – 1 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby osób korzystających z obiektu • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>

L.P.	9
NAZWA PROJEKTU	AKTYWNY PARK ZDROJOWY „ŁĄCZYMY POKOLENIA”
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa Zdrój
OPIS PROBLEMU	Ulica Moniuszki wraz z „Małym Parkiem Zdrojowym” jest jedną z najważniejszych przestrzeni publicznych miasta. O randze tego miejsca decyduje lokalizacja w centrum miasta, historyczny rodowód ulicy, sąsiedztwo takich obiektów jak Teatr Zdrojowy, Sanatorium Polonia, Zameczek czy zabytkowy Park Zdrojowy. Aktualnie Mały Park Zdrojowy, mimo lokalizacji bezpośrednio przy ulicy, jest rzadko uczęszczany. Przyczyny tego stanu rzeczy upatruje się w braku spójnego

	<p>zagospodarowania jego przestrzeni. Dodatkową barierą jest niedostosowanie rozwiązań komunikacyjnych ul. Moniuszki na tym odcinku do potrzeb turystów i mieszkańców.</p>
CELE	<p>Celem projektu jest stworzenie przestrzeni przyjaznej dla turystów, kuracjuszy i mieszkańców, zapewniającej dogodne warunki wypoczynku, szanse rozwoju przedsiębiorczości i wzmacniającej integrację społeczną. Wszystkie działania rozszerzą możliwość aktywnego spędzania czasu w Parku Zdrojowym oraz przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności i estetyki całego parku.</p> <p>Na pełnowymiarowym boisku do gry w bule będą mogły odbywać się zawody na szczeblu międzynarodowym. Jest to szczególnie ważne w związku z przygranicznym położeniem miasta i dużym zainteresowaniem tym sportem np. u naszych czeskich sąsiadów.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowiskowego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 4. Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 4.1. Tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu).
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>Działania projektowe obejmą budowę pełnowymiarowego bulodromu w Małym Parku Zdrojowym wraz z zakupem wyposażeniem do uprawiania tej dyscypliny, montaż ławek parkowych i stolików, zakup i montaż tablicy informacyjnej/objaśniającej zasady gry, zakup i montaż stojaków na rowery, remont chodnik i dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych, przebudowę obecnego chodnika na zatoczkę parkingową dla około 20 pojazdów, modernizacja oświetlenia ulicznego, które obecnie jest wbudowane w chodnik.</p> <p>Wszystkie realizowane działania będą uwzględniały potrzeby i możliwość korzystania z powstałej infrastruktury przez osoby niepełnosprawne.</p>
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	<p>ul. Moniuszki, dz. nr 29, 167/10 – Stary Zdrój, gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie</p>
SZACOWANA	<p>102 860 zł brutto, w tym z RPO WD 85%, tj. 87 432 zł</p>

WARTOŚĆ PROJEKTU	
PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej o funkcji rekreacyjno-sportowej i integracyjnej – 1 • Powierzchnia wyremontowanych chodników – 95 m² • Powierzchnia nowych miejsc parkingowych – 186 m² • Pełnowymiarowe boisko do gry w bule – 1 • Liczba miejsc odpoczynkowych w Aktywnym Parku Zdrojowym wyposażonych w ławki, stoliki, stojaki rowerowe – 6 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby osób korzystających z obiektu • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>

L.P.	10
NAZWA PROJEKTU	REMONT I ODNOWA CZĘŚCI WSPÓLNYCH Z ELEMENTAMI TERMOMODERNIZACJI WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH: UL. LUBELSKA 8, UL. POZNAŃSKA 5, UL. SŁONECZNA 3, 5, 23, UL. CHOPINA 6
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa- Zdrój
OPIS PROBLEMU	Niezadawalający stan powietrza w gminie, szczególnie w centrum Kudowy, przekłada się bezpośrednio na zdrowie jej mieszkańców. Nasila się występowanie chorób układu krążenia i nowotworów, co znajduje swoje odzwierciedlenie w alarmujących statystykach i opracowaniach. Przystarzałe instalacje powodują wysoką energochłonność budynków, niska sprawność energetyczna powoduje intensywną pracę instalacji, a to z kolei zwiększa emisję CO ₂ i zanieczyszczeń do atmosfery. Zanieczyszczone powietrze nie tylko negatywnie wpływa na stan zdrowia mieszkańców, ale też negatywnie oddziałuje na postrzeganie Kudowy-Zdroju jako miejsca do zdrowego i atrakcyjnego wypoczynku, a nieodnowione budynki, będące dodatkowo w złym stanie technicznym, wpływają negatywnie na wygląd miasta i obniżają renomę uzdrowiska.
CELE	<p>Celami projektu są: (1) poprawa jakości powietrza w rejonie Starego Zdroju; (2) poprawa walorów estetycznych rewitalizowanego obszaru; (3) zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej

	<p>zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.1. Zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządzenie dokumentacji przedsięwzięcia; • wykonanie audytu energetycznego; • wykonanie robót budowlanych i termomodernizacyjnych m. in. remont/odnowa części wspólnych: klatek schodowych, korytarzy; wymiana oświetlenia na energooszczędne, przebudowa schodów i barierek; ocieplenie ścian, stropów, wymiana okien, drzwi, kotłów co.
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	<p>ul. Lubelska 8, dz. nr 21/25 – Nowy Zdrój; ul. Poznańska 5, dz. nr 211 – Stary Zdrój; ul. Słoneczna 3, dz. 190/4 – Stary Zdrój; ul. Słoneczna 5, dz. nr 190/12 – Stary Zdrój; ul. Słoneczna 23, dz. nr 6 – Nowy Zdrój; ul. Chopina 6, dz. nr 212/213 – Stary Zdrój, Gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie</p>
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	<p>1 669 110 zł brutto, w tym dofinansowanie z RPO WD 85%. (Wartość inwestycji poprawiających efektywność energetyczną nie przekroczy 49% kosztów kwalifikowanych w przeliczeniu na budynek).</p>
PROGNOZOWANE I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich – 6 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców odremontowanych budynków – 93 <p>Pomiar na podstawie danych gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>
L.P.	11
NAZWA PROJEKTU	REMONT I ODNOWA CZĘŚCI WSPÓLNYCH Z ELEMENTAMI TERMOMODERNIZACJI WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH: UL. 1 MAJA 11, 29, 45, 49, UL. OKRZEI 4
NAZWA WNIOSKODAWCY	Gmina Kudowa- Zdrój

OPIS PROBLEMU	<p>Niezadawalający stan powietrza w gminie, szczególnie w centrum Kudowy, przekłada się bezpośrednio na zdrowie jej mieszkańców. Nasila się występowanie chorób układu krążenia i nowotworów, co znajduje swoje odzwierciedlenie w alarmujących statystykach i opracowaniach. Przystarzałe instalacje powodują wysoką energochłonność budynków, niska sprawność energetyczna powoduje intensywną pracę instalacji, a to z kolei zwiększa emisję CO₂ i zanieczyszczeń do atmosfery. Zanieczyszczone powietrze nie tylko negatywnie wpływa na stan zdrowia mieszkańców, ale też negatywnie oddziałuje na postrzeganie Kudowy-Zdroju jako miejsca do zdrowego i atrakcyjnego wypoczynku, a nieodnowione budynki, będące dodatkowo w złym stanie technicznym, wpływają negatywnie na wygląd miasta i obniżają renomę uzdrowiska.</p>
CELE	<p>Celami projektu są: (1) poprawa jakości powietrza w rejonie Starego Zdroju; (2) poprawa walorów estetycznych rewitalizowanego obszaru; (3) zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.1. Zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządzenie dokumentacji przedsięwzięcia; • wykonanie audytu energetycznego; • wykonanie robót budowlanych i termomodernizacyjnych m. in. remont/odnowa części wspólnych: klatek schodowych, korytarzy; wymiana oświetlenia na energooszczędne, przebudowa schodów i barierek; ocieplenie ścian, stropów, wymiana okien, drzwi, kotłów co.
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	<p>ul. 1 Maja 11, dz. nr 174; 29, dz. nr 178/6, 178/20, 178/5, 187; 45, dz. nr 157; 49, dz. nr 150/2; ul. Okrzei 4, dz. nr 183 – Stary Zdrój; gmina Kudowa-Zdrój, powiat kłodzki, województwo dolnośląskie</p>
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	<p>1 380 060 zł brutto w tym dofinansowanie z RPO WD 85%. (Wartość inwestycji poprawiających efektywność energetyczną nie przekroczy 49% kosztów kwalifikowanych w przeliczeniu na budynek).</p>

<p>PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich – 5 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców odremontowanych budynków – 88 <p>Pomiar na podstawie danych gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>
--	--

L.P.	12
NAZWA PROJEKTU	REMONT I ODNOWA CZĘŚCI WSPÓLNYCH Z ELEMENTAMI TERMOMODERNIZACJI WIELORODZINNEGO BUDYNKU MIESZKALNEGO PRZY UL. 1 MAJA 13
NAZWA WNIOSKODAWCY	Wspólnota mieszkaniowa przy ul. 1 Maja 13 w Kudowie-Zdroju
OPIS PROBLEMU	Budynek przy ul. 1 Maja 13 jest przykładem unikalnej architektury z okresu XIX w., gdy Kudowa nazywana była miastem trzech narodów. Zachowanie jego wartości historycznej i kulturowej wymaga natychmiastowego podjęcia działań opisanych poniżej. W przeciwnym razie nastąpi dalsza degradacja substancji mieszkaniowej i części wspólnych oraz bezpowrotna utrata elementów stanowiących o walorach architektonicznych budynku (przede wszystkim drewnianych balkonów i zdobień). Ponadto zły stan techniczny budynku wpływa negatywnie na wygląd centrum miasta i obniża renomę Kudowy-Zdroju jako uzdrowiska.
CELE	<p>Celami projektu są: (1) przywrócenie wartości historycznej budynku poprzez zabezpieczenie i odtworzenie unikalnych elementów architektonicznych; (2) zmodernizowanie zdegradowanej substancji mieszkaniowej w częściach wspólnych; (3) zwiększenie efektywności energetycznej budynku; (4) poprawa walorów estetycznych rewitalizowanego obszaru.</p> <p>Projekt spójny z następującymi celami rewitalizacji i kierunkami działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); • Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek działania 2.1. Zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją.
ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ	<p>W celu realizacji projektu należy podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządzenie dokumentacji przedsięwzięcia obejmującej odrestaurowanie balkonów drewnianych, zabezpieczenie i odtworzenie wykończeni drewnianych, remont części wspólnych, monitoring i doświetlenie podwórka, wymiana systemu ogrzewania budynku, zastosowanie tynków perlitowych

	<p>w celu zmniejszenia strat ciepła przy jednoczesnym zachowaniu wszystkich detali architektonicznych ;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonanie robót budowlanych i termomodernizacyjnych przewidzianych w dokumentacji.
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	ul. 1 Maja 13, dz. nr 175 – Stary Zdrój
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	ok. 750 000 zł, w tym z RPO WD i środki własne (Wartość inwestycji poprawiających efektywność energetyczną nie przekroczy 49% kosztów kwalifikowanych w przeliczeniu na budynek).
PROGNOZOWANE I REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich – 1 Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 <p>Pomiar wskaźników na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót.</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba mieszkańców odremontowanych budynków – 25 <p>Pomiar na podstawie danych gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa estetyki przestrzeni publicznej <p>Pomiar wskaźników na podstawie obserwacji i badań ankietowych.</p>

LISTA B – CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Listę głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzupełnia lista przedsięwzięć uzupełniających. Obejmuje ona następujące projekty:

- Młodzieżowy punkt doradztwa pracy
- Spółdzielnia osób niepełnosprawnych
- Bank talentów aktywnych seniorów
- Kącik kreatywnego malucha
- Kudowskie centrum aktywności lokalnej
- Aktywni i kreatywni wspólnymi siłami

Ich dokładniejszą charakterystykę zawiera tabela poniżej.

L.P.	TYTUŁ PROJEKTU / SZACOWANA WARTOŚĆ / ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
1.	<p>MŁODZIEŻOWY PUNKT DORADZTWA PRACY</p> <p>Kwota: 40 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PROW, FIO, prywatni grantodawcy</p>	<p>Projekt zakłada uruchomienie punktu doradztwa zawodowego dla młodzieży oraz pośrednictwa w znalezieniu stażu, pracy dorywczej, pierwszej pracy etc. Punkt będzie również miejscem spotkań z pracodawcami, co pozwoli młodzieży lepiej określić kierunki wybieranej ścieżki kariery i edukacji oraz zrozumieć potrzeby rynku i punkt widzenia pracodawców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lepsze przygotowanie młodzieży do wejścia na rynki pracy • Lepsza współpraca z lokalnymi pracodawcami • Samodzielność młodzieży w poszukiwaniu zatrudnienia, • Wzrost liczby staży, pracy dorywczej i wakacyjnej wśród młodzieży 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • celem nr 3: Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców, kierunkiem działania 3.1. Rozwój instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości (m.in. tworzenie i wzmacnianie sieci współpracy, zintegrowana promocja, grupy zakupowe itp.)
2.	<p>SPÓŁDZIELNIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH</p> <p>Kwota: 80 000 zł</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, dofinansowanie z PUP, środki budżetu miasta, prywatni grantodawcy etc.</p>	<p>Projekt zakłada powstanie wielobranżowej spółdzielni socjalnej osób niepełnosprawnych, świadczącej usługi pralnicze w Kudowie-Zdroju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami z terenu miasta • Stworzenie szans na zatrudnienie osób niepełnosprawnych w Kudowie-Zdroju • Lepsza integracja osób niepełnosprawnych z resztą społeczeństwa • Dostęp do wysokiej jakości usług, realizowanych przez przedsiębiorstwo społeczne 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • celem nr 3: Stworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej przedsiębiorczości mieszkańców, kierunkiem działania 3.1. Rozwój instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości (m.in. tworzenie i wzmacnianie sieci współpracy, zintegrowana promocja, grupy zakupowe itp.);

L.P.	TYTUŁ PROJEKTU / SZACOWANA WARTOŚĆ / ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
			<ul style="list-style-type: none"> Lepsza współpraca środowiska osób niepełnosprawnych z lokalnymi pracodawcami 	<p>celem nr 4: Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców</p>
3.	<p>BANK TALENTÓW AKTYWNYCH SENIORÓW</p> <p>Kwota: 30 000 zł</p> <p>Źródła finansowania: ASOS, budżet miejski, fundusze krajowe, FIO, Fundusze UE, RPO WD, fundusze EOG, prywatni grantodawcy</p>	<p>Celem przedsięwzięcia jest stworzenie ciekawej oferty edukacyjnej aktywizującej seniorów (w wieku 60+) w Kudowie-Zdroju. Oferta tworzona ma być w dużej mierze przez samych seniorów na podstawie ich wiedzy, doświadczenia i talentów. W projekcie zakłada się uruchomienie Banku Talentów w formie strony internetowej, będącej bazą informacji o osobach gotowych prowadzić zajęcia dla innych seniorów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uruchomienie bazy lokalnych talentów, która będzie służyła całej społeczności, nie tylko osobom starszym, choć głównie do nich kierowany jest projekt Aktywizacja środowiska seniorów w Kudowie-Zdroju Nawiązanie trwałych sieci współpracy w środowisku seniorów Danie impulsu do prowadzenia bardziej przemyślanej polityki senioralnej w mieście, np. powołania Miejskiej Rady Seniorów w Kudowie-Zdroju. 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <ul style="list-style-type: none"> celem nr 4: Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców, kierunkiem działania 4.2. Wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.
4.	<p>KĄCIK KREATYWNEGO MALUCHA</p> <p>Kwota: 50 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: budżet</p>	<p>Stworzenie ciekawej oferty edukacyjnej (plastycznej i artystycznej) dla dzieci w wieku od 2 do 6 lat w Kudowie-Zdroju poprzez prowadzenie warsztatów plastycznych, kreatywnych, artystycznych dla dzieci (2 grupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie oferty zajęć edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym Integracja rodziców / opiekunów dzieci przedszkolnych, zacieśnianie więzi w społeczności lokalnej, tym 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <ul style="list-style-type: none"> celem nr 4: Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców, kierunkiem działania 4.2. Wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej

L.P.	TYTUŁ PROJEKTU / SZACOWANA WARTOŚĆ / ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	miejski, fundusze krajowe, FIO, Fundusze UE, RPO WD, fundusze EOG, prywatni grantodawcy, minigranty	wiekowe: 2-4 i 5-6 lat).	<p>samym zwiększanie siły działania nieformalnych kanałów przekazywania informacji (poczty pantoflowej) o sprawach ważnych dla młodych rodziców i pozostałych mieszkańców miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie od najmłodszych lat nawyku uczestnictwa w zajęciach, uczenie pracy w grupie i rozwijanie kompetencji społecznych i indywidualnych talentów dzieci 	adresowanej do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.
5.	<p>KUDOWSKIE CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ</p> <p>Kwota: 50 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PROW, FIO, prywatni grantodawcy</p>	Projekt ma na celu realizację kompleksowych działań aktywizująco-integracyjnych skierowanych do młodzieży. Przedsięwzięcie przewiduje organizację: warsztatów rozwojowych i artystycznych, seminariów na tematy ważne dla młodych osób, rozwijających kompetencje społeczne. Projekt zakłada partnerską współpracę instytucji publicznych i lokalnych organizacji pozarządowych w celu stworzenie przestrzeni sprzyjającej budowaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudzenie w młodzieży poczucia współodpowiedzialności za rozwój miasta • Promowanie postaw prospołecznych i proobywatelskich, w tym działań na rzecz społeczności lokalnej • Rozwój aktywności społecznej wśród osób młodych • Wzmocnienie więzi międzypokoleniowych oraz więzi ze społecznością lokalną, • Rozwinięcie trwałego systemu 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • celem nr 4: Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców, kierunkami działania 4.1. Tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu, boiska wielofunkcyjne) i 4.2.

L.P.	TYTUŁ PROJEKTU / SZACOWANA WARTOŚĆ / ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
		aktywnych postaw wśród mieszkańców miasta, w tym przede wszystkim wśród młodzieży (m.in. rozwoju wolontariatu w mieście, przede wszystkim wolontariatu młodzieżowego) i promocji postaw prospołecznych i proobywatelskich.	<p>wsparcia dla młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> Wzrost liczby młodych wolontariuszy na terenie miasta, a w perspektywie kilku lat zwiększenie liczby aktywnych członków w lokalnych organizacjach pozarządowych 	Wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.
6.	<p>AKTYWNI I KREATYWNI WSPÓLNYMI SIŁAMI</p> <p>Kwota: 38 000 zł</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: PFRON, RPO WD, FIO, budżet miejski, prywatni grantodawcy</p>	Projekt skierowany będzie do osób z niepełnosprawnościami oraz dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Jego celem jest obudzenie kreatywności wśród osób z niepełnosprawnościami oraz wśród dzieci i młodzieży ze świetlicy środowiskowej poprzez wspólne zajęcia, wyjazdy, spotkania, warsztaty i inne wydarzenia o charakterze edukacyjno-kulturalnym. Uruchomiona zostanie również szeroko rozumiana grupa wsparcia dla opiekunów / rodziców. Powołany zostanie też Bank Przyjaciół, składający się z osób, które będą chciały uczestniczyć we wspólnych wydarzeniach i podzielić się swoją	<ul style="list-style-type: none"> Aktywizacja dzieci i młodzieży (przeprowadzenie 20 warsztatów plastycznych: ceramika, rękodzieło, rysunek, warsztaty taneczne i teatralne, uczestnictwo w dwóch imprezach sportowych oraz w dwóch wydarzeniach kulturalnych w regionie) Stworzenie grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie (a) grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów dzieci, b) powstanie grupy osób zaprzyjaźnionych z osobami niepełnosprawnymi i świetlicą, które będą przekazywać czas i 	Projekt jest spójny z: celem nr 4: Wzmacnianie spójności społecznej mieszkańców, kierunkami działania 4.1. Tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu, boiska wielofunkcyjne) i 4.2. Wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.

L.P.	TYTUŁ PROJEKTU / SZACOWANA WARTOŚĆ / ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
		wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniem.	<p>umiejętności)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obudzenie kreatywności dzieci, młodzieży i dorosłych, przełamanie stereotypów dotyczących osób niepełnosprawnych oraz dzieci ze świetlicy środowiskowej, zapobieganie ich wykluczeniu społecznemu, rozwijanie umiejętności współżycia społecznego i współistnienia różnych grup społecznych. 	

10. Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji

Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zapisy *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju jako wymóg konieczny przy opracowaniu programów rewitalizacji stawiają zapewnienie komplementarności projektów i, szerzej, przedsięwzięć rewitalizacyjnych w pięciu następujących wymiarach:

- przestrzennym,
- problemowym,
- proceduralno-instytucjonalnym,
- międzyokresowym,
- źródeł finansowania.

Głównym celem zapewnienia powiązań pomiędzy poszczególnymi zadaniami, projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi jest efektywniejsze wykorzystanie potencjału przestrzeni rewitalizowanej oraz potencjału społeczności mieszkańców, którzy są użytkownikami tej przestrzeni. Komplementarność ma doprowadzić do efektu synergii również w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym, tj. zarządzania wdrażaniem programu rewitalizacji, oraz w wymiarze finansowym, tj. lepszego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Wymóg zachowania komplementarności przestrzennej w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Kudowa-Zdrój na lata 2015-2025* został spełniony poprzez skoncentrowanie projektów i działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar do rewitalizacji został wyznaczony na podstawie analizy głównych dokumentów strategicznych gminy, analizy wskaźnikowej oraz po zasięgnięciu opinii przedstawicieli władz lokalnych i zainteresowanych środowisk, w tym mieszkańców gminy. Wszystkie projekty zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu nie tylko skupiają się na obszarze rewitalizowanym, ale także zostały tak zaplanowane, by

kompleksowo poprawiać stan tego obszaru, jednocześnie wpływając korzystnie na sytuację społeczno-gospodarczą gminy.

Obszar rewitalizacji w gminie to uzdrowskie centrum Kudowy-Zdroju. Ma ono strategiczne znaczenie dla rozwoju turystycznego i gospodarczego gminy; odzyskanie dawnej świetności uzdrowiska oraz wzmocnienie potencjału lokalnych pracodawców i przedsiębiorców – realizatorów usług dla mieszkańców, kuracjuszy i turystów – jest kluczowym elementem determinującym szanse dalszego rozwoju miasta. Skoncentrowanie działań na tym obszarze zapobiegnie postępującej pauperyzacji mieszkańców centrum oraz zmniejszeniu wśród nich potencjału społecznego i przedsiębiorczego. Jednocześnie przyczyni się do uchronienia pozostałych obszarów gminy przed przenoszeniem się na nie istniejących w centrum problemów, a ze względu na znaczenie uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju dla całej gminy sukces projektowanych działań rewitalizacyjnych przełoży się bezpośrednio na podniesienie jakości i poziomu życia wszystkich mieszkańców miasta.

Przestrzeń uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju wymaga intensywnych działań rewitalizacyjnych przede wszystkim z uwagi na postępującą degradację przestrzeni publicznych i obiektów mieszkalnych w reprezentacyjnej niegdyś części uzdrowiska. Wszystkie projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji są odpowiedzią na ten właśnie problem. Zdecydowana większość przedsięwzięć dotyczy modernizacji budynków i przestrzeni publicznych. Oznacza to, że w pierwszej kolejności odbiorcami przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą mieszkańcy obszaru rewitalizowanego, jednak pozostali kudowianie, kuracjusze i turyści również z nich skorzystają. Centrum stanie się przestrzenią komfortu, sprzyjającą integracji mieszkańców, kuracjuszy i turystów; miejscem spotkań rodzinnych, towarzyskich i biznesowych, a także miejscem odpoczynku i rekreacji. Miasto wzmocni swoją pozycję jednego z najważniejszych uzdrowisk na turystycznej mapie kraju.

Zaplanowana cykliczna analiza uwarunkowań życia mieszkańców gminy pozwoli monitorować skuteczność i efektywność zaplanowanego procesu rewitalizacyjnego oraz sprawdzać, czy pozostałe obszary gminy nie są zagrożone degradacją.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Kudowa-Zdrój* są ze sobą wzajemnie powiązane i wzajemnie się dopełniają tematycznie. Głównym problemem na obszarze rewitalizowanym jest pogarszająca się jakość życia mieszkańców, w dużej mierze będąca wynikiem zdekapitalizowanej tkanki budynków mieszkalnych i niskiej jakości przestrzeni publicznej, w tym ciągów komunikacyjnych (pieszych i drogowych). Istotny jest też niski poziom kapitału

społecznego i zahamowany potencjał rozwoju gospodarczego, co skutkuje brakiem rozwoju sfery usług w mieście na oczekiwanym przez społeczność i przyjezdnych poziomie. Dlatego zaplanowane zadania infrastrukturalne dotyczą przede wszystkim renowacji, przebudowy i adaptacji zniszczonych obiektów i przestrzeni użyteczności publicznej, które mają służyć głównie mieszkańcom obszaru, a w drugiej kolejności kuracjom i turystom. Planowane działania o charakterze społecznym (w tym integracyjnym, aktywizującym mieszkańców, edukacyjnym i kulturalnym) także mają stworzyć przestrzeń dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Projekty zostały zaplanowane w taki sposób, by równocześnie przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Remont, modernizacja infrastruktury technicznej (modernizacja z termomodernizacją, remonty ciągów komunikacyjnych, adaptacja pomieszczeń etc.) posłużą zarówno podniesieniu jakości życia mieszkańców, zwiększeniu ład przestrzennego i estetyki przestrzeni, jak i przyczynią się do poprawy jakości środowiska naturalnego. (Ten ostatni aspekt ma dla uzdrowiska kluczowe znaczenie). Także zakładane cele rewitalizacji sformułowano tak, by ściśle wiązały się ze strategicznymi decyzjami gminy, co zaprezentowano w rozdziale poświęconym spójności programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kudowa-Zdrój na lata 2015 – 2025* jest Zespół do spraw Rewitalizacji, który został powołany w drodze zarządzenia nr 13/16 Burmistrza Miasta Kudowa-Zdrój z dnia 29 stycznia 2016 roku na etapie przygotowywania programu rewitalizacji. W zespole zasiadają przedstawiciele administracji, w tym organu wykonawczego i stanowiącego oraz przedstawiciele strony społecznej – reprezentanci organizacji społecznych i przedsiębiorcy. Obsługę administracyjną Zespołu zapewnia Referat Rozwoju, Promocji Miasta i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Kudowie-Zdroju. Taki skład Zespołu zapewni skuteczne zarządzanie wdrażaniem programu rewitalizacji oraz pozwoli na zintegrowanie i uspołnienie procesu planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji lokalnych polityk publicznych w mieście. Udział strony społecznej wzmocni na etapie zarządczym element partycypacji procesu. Dla uzyskania jak największej efektywności poszczególnych projektów i przedsięwzięć ich realizacja oraz koordynowanie ich wdrażania zostanie zlecane merytorycznym jednostkom i podmiotom, które posiadają ku temu jak najlepsze kompetencje. Dla zachowania pełnej skuteczności decyzji Zespołu w każdym posiedzeniu uczestniczy Burmistrz lub jego Zastępca.

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kudowa-Zdrój na lata 2015 – 2025 zachowuje ciągłość programową procesu rewitalizacji. Proces rewitalizacji miasta przebiega etapami. W poprzednim programie rewitalizacji (*Lokalny Program Rewitalizacji obszarów miasta Kudowa-Zdrój w rejonie osiedla przemysłowego Zakrze oraz w części centralnej uzdrowiska na lata 2010 - 2013*) wyznaczono dwa obszary rewitalizacji na terenie miasta. W pierwszej kolejności skoncentrowano się jednak na rewitalizacji bardziej zdegradowanego spośród nich, pozostawiając działania na terenie uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju niemal w całości na kolejny etap.

W uzdrowskim centrum Kudowy-Zdroju zakłada się ożywienie społeczno-gospodarcze przestrzeni miejskiej poprzez aktywizację społeczną, w tym obudzenie przedsiębiorczości mieszkańców, z jednoczesnym procesem modernizacji infrastruktury technicznej budynków mieszkalnych oraz obiektów i przestrzeni użyteczności publicznej. Takie podejście jest efektem między innymi implementacji wniosków z realizacji projektów i przedsięwzięć podejmowanych w poprzednich okresach programowych. Dzięki temu możliwe będzie bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Projekty, które zostały zaplanowane do realizacji w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kudowa-Zdrój na lata 2015 – 2025*, będą finansowane z różnych źródeł: środków Funduszy Europejskich w ramach programów dostępnych w perspektywie budżetowej 2014-2020, krajowych środków publicznych oraz środków prywatnych. Będą się one wzajemnie uzupełniać. Zauważyć należy, że projekty zapisane w dokumencie dają możliwość stymulowania endogenicznych (lokalnych) źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczególnie przy założeniu wzmocnienia lokalnej przedsiębiorczości oraz organizacji społecznych.

Ramy finansowe

Wdrożenie *Lokalnego Programu Rewitalizacji* wymaga zapewnienia zdywersyfikowanych źródeł finansowania zaplanowanych przedsięwzięć. Zakłada się pozyskiwanie środków pochodzących ze wszystkich możliwych do wykorzystania źródeł. Szansą jest tutaj zaangażowanie podmiotów prywatnych i publicznych, dla których dedykowane są poszczególne możliwości. Kluczową rolę odgrywać tu będzie dostępność środków, a także zdolności administracyjne i gotowość do ich absorpcji.

Podstawowym źródłem finansowania zaplanowanych projektów są środki pochodzące ze źródeł Unii Europejskiej, zarówno dedykowane wprost przedsięwzięciom rewitalizacyjnym, jak i inne możliwe do wykorzystania na ich rzecz. Biorąc jednak pod uwagę relatywnie niewielką ilość tych środków, dużą konkurencję podczas procedur konkursowych oraz ograniczony czas, w jakim możliwe będzie ich pozyskiwanie, głównym wyzwaniem będzie zaangażowanie środków pochodzących ze źródeł prywatnych, zwłaszcza wykorzystanie potencjału endogenego. Mogą one stanowić istotne dopełnienie budżetu projektów rewitalizacyjnych i wpłynąć na przyspieszenie procesu rewitalizacji.

Planowane źródła finansowania procesu rewitalizacji

ŚRODKI Z FUNDUSZY UE

Głównym źródłem finansowania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zaprogramowane w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 w ramach działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów. Wśród innych możliwości ujętych w RPO WD, mogących uzupełnić podejmowane działania na rzecz rewitalizacji, są przewidziane tam przedsięwzięcia dot. m.in. poprawy infrastruktury zdrowotnej i społecznej, polepszenia efektywności energetycznej budynków, zachowania dziedzictwa kulturowego. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziane są możliwości wspierania przedsięwzięć dotyczących m.in. remontów obiektów zabytkowych, termomodernizacji, transportu, ochrony środowiska. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, w którym alokowane są środki Europejskiego Funduszu Społecznego, umożliwia zaplanowanie i realizację przedsięwzięć ukierunkowanych na wsparcie sfery społecznej. Możliwe są tu do sfinansowania działania dotyczące przeciwdziałania bezrobociu, wykluczeniu społecznemu, rozwoju przedsiębiorczości czy edukacji formalnej i nieformalnej.

W ramach prac Zespołu prowadzony będzie stały monitoring możliwych do wykorzystania źródeł finansowania, a także włączanie różnorodnych interesariuszy do udziału w montażu finansowym.

KRAJOWE ŚRODKI PUBLICZNE

Głównym źródłem mogą tu być programy dotacyjne poszczególnych ministerstw, np.:

- Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020, umożliwiający finansowanie działań na rzecz integracji międzypokoleniowej i aktywizacji środowiska osób starszych;
- Program Młodzież Solidarna w Działaniu na lata 2016-2020, umożliwiający finansowanie działań dedykowanych różnym grupom wiekowym, w tym wsparcia rodziny na różnych etapach życia oraz tworzenia warunków rozwoju młodzieży;
- Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020 umożliwiający realizację przedsięwzięć dotyczących aktywizacji społecznej i obywatelskiej przez organizacje pozarządowe.

Dodatkowym źródłem mogą być fundusze inwestycyjne i instrumenty zwrotne Banku Gospodarstwa Krajowego i Polskich Inwestycji Rozwojowych S.A.

Środki miasta Kudowa-Zdrój przewidziane na prowadzenie inwestycji publicznych na obszarze rewitalizacji będą kolejnym istotnym źródłem finansowania. Gmina będzie miała możliwość angażowania środków jako udziału własnego w prowadzonych inwestycjach oraz w miarę możliwości zapewni wkład własny dla lokalnych interesariuszy.

ŚRODKI PRYWATNE

Możliwość zaangażowania środków pochodzących z sektora prywatnego, biznesu, organizacji pozarządowych czy osób fizycznych, uzależniona jest od wielu czynników zewnętrznych i wewnętrznych, np. dostępności środków w ramach programów pomocowych i kondycji finansowej podmiotów. Środki te mogą stanowić istotne dopełnienie działań podejmowanych na obszarze rewitalizacji. Zaangażowanie tych środków może mieć różnorodną formę określoną przez szczegółowe regulacje prawne.

[System wdrażania, monitoringu i ewaluacji działań oraz wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu](#)

Skuteczne wdrażanie zapisów *Lokalnego Programu Rewitalizacji* oraz jego monitoring i ewaluacja (ocena, na ile założone cele i ich realizacja przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego oraz całej gminy) wymagają funkcjonowania podmiotu, który będzie koordynował i zarządzał tymi procesami. Takie zadanie zostało

powierzone Zespołowi do spraw Rewitalizacji Miasta Kudowa-Zdrój, który został powołany w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta Kudowa-Zdrój nr 13/16 z dnia 29 stycznia 2016 roku na etapie prowadzenia prac nad opracowywaniem programu rewitalizacji. Celem pracy Zespołu jest ponadto współpraca z interesariuszami procesu rewitalizacji, szczególnie zaś współpraca ze społecznością obszaru rewitalizowanego.

W zespole zasiadają przedstawiciele organu wykonawczego, stanowiącego oraz przedstawiciele strony społecznej – reprezentanci organizacji społecznych i przedsiębiorcy. Taki skład Zespołu zapewni skuteczne zarządzanie wdrażaniem programu rewitalizacji oraz pozwoli na zintegrowanie i uspołnienie procesu planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji lokalnych polityk publicznych w gminie. Pozwoli również na możliwie szybkie reagowanie na zmiany w otoczeniu, w tym pojawiające się bariery w procesie wdrażania zapisów LPR. Udział strony społecznej w pracach zespołu wzmocni na etapie zarządczym element partycypacji procesu.

Zespół, zgodnie z treścią zarządzenia, został powołany na czas opracowania i wdrażania *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kudowa-Zdrój na lata 2015 – 2025*. Obsługę administracyjną Zespołu zapewnia Referat Rozwoju, Promocji Miasta i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Kudowie-Zdroju. Spotkania Zespołu zwoływane są zgodnie z zapisami zarządzenia przez przewodniczącego nie rzadziej niż raz na kwartał oraz doraźnie w przypadkach istotnych zagadnień wymagających omówienia. Przewodniczący Zespołu może zapraszać na posiedzenia inne osoby, których udział w posiedzeniu jest uzasadniony z uwagi na przedmiot posiedzenia. Osoby takie mogą być też zapraszane na wniosek członka Zespołu.

Posiedzenia Zespołu są protokołowane. W cyklu rocznym Zespół będzie odpowiedzialny za opracowanie do końca marca raportu z postępów we wdrażaniu zapisów *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kudowa-Zdrój na lata 2015 – 2025*, uwzględniającego ewentualne bariery w realizacji zadań, powody ich wystąpienia oraz rekomendowane środki zaradcze. Pierwszy raport zostanie sporządzony w marcu 2018 roku. Raport powinien zawierać także ogólną ocenę realizacji zapisów LPR pod kątem skuteczności (czy zamierzone cele zostały osiągnięte), efektywności (proporcji nakładów ludzkich, finansowych, rzeczowych etc. do osiągniętych rezultatów) oraz trafności (czy dobór celów operacyjnych przełożył się na realizację celów strategicznych). Treść raportu podawana jest do publicznej wiadomości.

Monitoring i ewaluacja powinny wykorzystywać możliwie wiele trafnych i stosunkowo łatwo dostępnych wskaźników sytuacji gminy. Poniżej rekomendowana lista wskaźników, których wartości powinny się poddawać cyklicznie weryfikacji i analizie. W procesie monitoringu i ewaluacji należy poddawać ocenie również użyteczność zaproponowanych wskaźników (ich

wartość informacyjną) oraz łatwość pozyskania. Wskaźniki o stosunkowo niskiej wartości informacyjnej lub te, które trudno pozyskać, należy usuwać, a w razie potrzeby katalog wskaźników uzupełniać nowymi.

Poniższa lista obejmuje wskaźniki ze wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Wartości wymienionych wskaźników należy monitorować dla obszaru rewitalizowanego oraz odnosić do wartości dla całej gminy. Należy pamiętać również, że każdy projekt rewitalizacyjny zapisany w niniejszym programie na liście projektów podstawowych zawiera swój szczegółowy zestaw wskaźników realizacji.

Lista rekomendowanych wskaźników w procesie monitoringu i ewaluacji wdrażania *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kudowa-Zdrój na lata 2015 – 2025*:

- liczba i procentowy udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu mieszkańców;
- liczba i procentowy udział osób bezrobotnych (ogółem, z podziałem na płeć, uprawnionych do zasiłku, długotrwale bezrobotnych);
- liczba i procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym;
- liczba osób fizycznych, które rozpoczęły działalność gospodarczą (ze środków PUP i ogółem);
- liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców;
- liczba punktów usługowych;
- liczba punktów handlowych;
- liczba miejsc noclegowych;
- liczba obiektów hotelowych;
- liczba kuracjuszy odwiedzających rocznie uzdrowisko;
- liczba budynków poddanych modernizacji, w tym budynków mieszkalnych;
- długość nowej i zmodernizowanej infrastruktury komunikacyjnej, m.in. dróg, chodników, ścieżek rowerowych etc., na obszarze rewitalizowanym;
- liczba zmodernizowanych miejsc / przestrzeni użyteczności publicznej;
- liczba miejsc / przestrzeni użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- liczba nowych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury w zakresie edukacji, kultury, turystyki, sportu i rekreacji;
- liczba imprez publicznych zorganizowanych na obszarze rewitalizowanym dla mieszkańców, w tym dla dzieci, młodzieży i seniorów;
- liczba przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom na obszarze rewitalizowanym, np. placów zabaw, skwerów / terenów zielonych z ławkami etc.;

- liczba osób korzystających z oferty ośrodka kultury i biblioteki;
- liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców organizowanych przez ośrodek kultury, bibliotekę, organizacje pozarządowe, Urząd Miasta etc. o charakterze lokalnym i ponadlokalnym;
- liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Urzędem Miasta;
- liczba organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta oraz liczba spółdzielni socjalnych, ZAZ-ów, WTZ-ów, CIS-ów, KIS-ów, wraz z podstawowymi działaniami;
- liczba projektów dotyczących promocji miasta (również tych realizowanych w partnerstwie międzysektorowym);
- liczba procesów konsultacji społecznych w mieście (uzupełniając o przedmiot konsultacji, zastosowane techniki i narzędzia konsultacji oraz orientacyjną liczbę uczestników);
- liczba wykroczeń i przestępstw;
- średnia długość życia mieszkańców miasta;
- przyrost naturalny;
- saldo migracji;
- liczba nowych mieszkańców;
- liczba lekarzy POZ i specjalistów w mieście;
- rodzaje i liczba usług medycznych świadczonych na terenie miasta;
- liczba usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych świadczonych na terenie miasta;
- udział odpadów wyselekcjonowanych w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych;
- poziom niskiej emisji.

11. Spójność LPR-u z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUDOWA-ZDRÓJ ORAZ ROZWOJU PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>Wizja: Kudowa Zdrój to społeczność otwarta na turystów, która dąży do zaspokojenia szerokich potrzeb mieszkańców, z jednoczesnym poszanowaniem istniejącego dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p> <p>Cele długookresowe: 1. Rozwój zasobów ludzkich, integracji społeczności lokalnej</p>	<p>Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych: CEL 1: ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ UZDROWISKOWEGO CENTRUM KUDOWY-ZDROJU Kierunki działania: 1.1. poprawa komunikacji pieszej, rowerowej i samochodowej pomiędzy uzdrowskim centrum Kudowy-Zdroju a pobliskimi atrakcjami turystycznymi; 1.2. poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni);</p>	<p><i>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR)</i> wpisuje się w główne założenia Strategii Rozwoju Gminy Kudowa-Zdrój oraz Rozwoju Produktów Turystycznych (SRG). Przy wytyczaniu obszaru zdegradowanego wykorzystane zostały analizy i diagnoza przeprowadzona na użytek SRG. Ponadto wizja, wytyczone cele i kierunki działań LPR są spójne z zapisami SRG. W obu dokumentach (mimo zawężonego obszaru w LPR) za priorytet uznaje się: rozwój turystyki i przedsiębiorczości</p>

<p>oraz tworzenie warunków do pełnego zaspokojenia potrzeb mieszkańców.</p> <p>2. Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego oraz wzrostu poziomu inwestycji.</p> <p>3. Tworzenie warunków zapewniających wzrost liczby turystów.</p>	<p>1.3. wydłużenie sezonu turystycznego poprzez wzbogacenie całorocznej oferty kulturalnej, turystyczno-rekreacyjnej i hotelarsko-gastronomicznej.</p> <p>CEL 2: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO Kierunki działania:</p> <p>2.1. zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją;</p> <p>2.2. zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju.</p> <p>CEL 3: STWORZENIE PRZESTRZENI MIEJSKIEJ SPRZYJAJĄCEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW Kierunki działania:</p> <p>3.1. zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii;</p> <p>3.2. rozwój instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości (m.in. tworzenie i wzmocnianie sieci współpracy, zintegrowana promocja, grupy zakupowe itp.)</p> <p>CEL 4: WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW Kierunki działania:</p> <p>4.1. tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu);</p> <p>4.2. wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do</p>	<p>lokalnej, poprawę środowiska naturalnego (szczególnie poprawę czystości powietrza w mieście) oraz wzmocnienie integracji i aktywności społecznej mieszkańców.</p>
--	---	--

	mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.	
--	---	--

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA EUROPEJSKIEGO KUDOWA – NÁCHOD 2014 – 2024	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>Cel główny: Podniesienie konkurencyjności i spójności społeczno-gospodarczej Miasta Europejskiego Kudowa – Náchod w oparciu o rozwój endogenicznego potencjału oraz niwelowanie obszarów problemowych.</p> <p>Cel strategiczny nr 1 Poprawa transgranicznego układu przestrzennego, komunikacyjnego i funkcjonalnego Miasta Europejskiego Kudowa – Náchod (poprzez m.in.: uporządkowanie polityki przestrzennej i przestrzeni, rozwój usług społecznych, poprawa</p>	<p>Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych:</p> <p>CEL 1: ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ UZDROWISKOWEGO CENTRUM KUDOWY-ZDROJU</p> <p>Kierunki działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. poprawa komunikacji pieszej, rowerowej i samochodowej pomiędzy uzdrowskim centrum Kudowy-Zdroju a pobliskimi atrakcjami turystycznymi; 1.2. poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni); 1.3. wydłużenie sezonu turystycznego poprzez wzbogacenie całorocznej oferty kulturalnej, turystyczno-rekreacyjnej i hotelarsko-gastronomicznej. 	<p><i>Lokalny Program Rewitalizacji Gminy (LPR) pozostaje spójny z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Europejskiego Kudowa – Náchod 2014 – 2024 (SRME). Mimo różnych skal oddziaływania obu dokumentów zapisy LPR i SRME zarówno na poziomie głównych celów strategicznych, jak i bardziej operacyjnych wytycznych za priorytetowe uznają: poprawę jakości przestrzeni publicznej, w tym modernizację dróg, rozwijanie i wzmacnianie lokalnej przedsiębiorczości, poprawę jakości i rozwijanie oferty usług społecznych dla mieszkańców oraz zapewnienie wysokich standardów dbania o środowisko</i></p>

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA EUROPEJSKIEGO KUDOWA – NÁCHOD 2014 – 2024	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>stanu dróg lokalnych etc.)</p> <p>Cel strategiczny nr 2 Rozwój gospodarki i powiązań kooperacyjnych Miasta Europejskiego Kudowa – Náchod na bazie endogenicznego potencjału regionu (poprzez m.in.: wspieranie i rozwój lokalnej przedsiębiorczości, rozwój turystyki, tworzenie produktów turystycznych etc.)</p> <p>Cel strategiczny nr 3 Rozwój transgranicznej koordynacji i współpracy w obszarze samorządowym, społecznym i kulturalnym (poprzez m.in.: integrację mieszkańców, aktywizację dzieci i młodzieży, rozwój usług kulturalno-edukacyjnych, rozwój infrastruktury społecznej etc.)</p>	<p>CEL 2: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO Kierunki działania: 2.1. zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją; 2.2. zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju.</p> <p>CEL 3: STWORZENIE PRZESTRZENI MIEJSKIEJ SPRZYJAJĄCEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW Kierunki działania: 3.1. zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii; 3.2. rozwój instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości (m.in. tworzenie i wzmacnianie sieci współpracy, zintegrowana promocja, grupy zakupowe itp.)</p> <p>CEL 4: WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW Kierunki działania: 4.1. tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu); 4.2. wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do</p>	<p>naturalne.</p>

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA EUROPEJSKIEGO KUDOWA – NÁCHOD 2014 – 2024	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>Cel strategiczny nr 4 Zachowanie bogactwa zasobów miasta europejskiego oraz poprawa ochrony środowiska</p>	<p>mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.</p>	
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY KUDOWA-ZDRÓJ NA LATA 2014 – 2020	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>Nadrzędnym celem strategii jest zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Kudowy-Zdroju ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym w stopniu zapewniającym równowagę społeczną i dalszy rozwój miasta.</p>	<p>Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych:</p> <p>CEL 3: STWORZENIE PRZESTRZENI MIEJSKIEJ SPRZYJAJĄCEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW</p> <p>Kierunki działania:</p> <p>3.1. zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii;</p> <p>3.2. rozwój instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości (m.in. tworzenie i wzmacnianie sieci współpracy, zintegrowana promocja, grupy zakupowe itp.)</p>	<p><i>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR)</i> pozostaje spójny z zapisami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kudowa-Zdrój na lata 2014 – 2020 (SRPS) w sferze społecznej i gospodarczej. Podkreślenia wymaga, że SRPS podejmuje zarówno w części diagnostycznej, jak i planistycznej zagadnienia tylko i wyłącznie związane ze sferą socjalną, zawężając tym samym obszar społeczny i skupiając się na</p>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY KUDOWA-ZDRÓJ NA LATA 2014 – 2020	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>Kierunki działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematyczna analiza istniejących problemów społecznych. • Opieka nad dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną • Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi. • Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii. • Pomoc osobom bezdomnym, zagrożonym eksmisją do mieszkań socjalnych. • Promocja zatrudnienia, przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu. 	<p>CEL 4: WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW</p> <p>Kierunki działania:</p> <p>4.1. tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu);</p> <p>4.2. wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup wykluczonych.</p>	<p>wszystkich osobach wykluczonych społecznie i znajdujących się w grupie ryzyka, stawiając sobie za cel realizowanie możliwie najwyższego standardu pracy socjalnej oraz przerwanie reprodukcji dysfunkcji społecznych. Analizy wykonane w sferze społecznej na potrzeby opracowanie LPR są znacznie szersze, jednak w obszarze socjalnym wykorzystane zostały materiały SRPS. Oba dokumenty za szczególnie istotne uznają: przeciwdziałanie bezrobociu oraz rozwój przedsiębiorczości, szczególnie wzmocnienie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców.</p>

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANA PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (PROW 2014-2020, STOWARZYSZENIE KŁODZKA WSTĘGA SUDETÓW – LGD)	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>Cel ogólny: Efektywne wsparcie dla lokalnych polityk na rzecz zrównoważonego wzrostu gospodarczo-społecznego obszaru LGD, z uwzględnieniem działań innowacyjnych i proekologicznych poprzez wdrożenie lokalnej strategii rozwoju 2016-2023</p> <p>Cele szczegółowe: CEL 1.1 Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rozwoju zrównoważonej przedsiębiorczości, w tym społecznej na obszarze objętym LSR w okresie od 2016-2022</p> <p>CEL 1.2 Rozwój infrastruktury publicznej sprzyjający przeciwdziałaniu zmianom klimatu</p>	<p>Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych:</p> <p>CEL 1: ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ UZDROWISKOWEGO CENTRUM KUDOWY-ZDROJU</p> <p>Kierunki działania:</p> <p>1.1. poprawa komunikacji pieszej, rowerowej i samochodowej pomiędzy uzdrowskim centrum Kudowy-Zdroju a pobliskimi atrakcjami turystycznymi;</p> <p>1.2. poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni);</p> <p>1.3. wydłużenie sezonu turystycznego poprzez wzbogacenie całorocznej oferty kulturalnej, turystyczno-rekreacyjnej i hotelarsko-gastronomicznej.</p> <p>CEL 2: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO</p> <p>Kierunki działania:</p> <p>2.1. zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją;</p>	<p><i>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR)</i> wpisuje się w założenia społeczno-gospodarcze Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanej przez Społeczność na lata 2014 o 2020 (LSR). Wyniki diagnozy przeprowadzonej na obszarze LGD Stowarzyszenie Kłodzka Wstęga zostały wykorzystane przy opracowaniu LPR. Mimo różnych skal oddziaływania dokumentów, wnioski płynące z obu diagnoz są spójne, akcentując najistotniejsze wyzwania obszaru LGD i obszaru rewitalizowanego. Należą do nich: walka z bezrobociem i rozwój przedsiębiorczości, upatrywany w potencjale turystycznym. Cele strategiczne i wskazane kierunki działania w obu dokumentach są niemalże zbieżne. Poza wskazaniem rozwoju przedsiębiorczości oba dokumenty akcentują: dbałość o przestrzenie</p>

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANA PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (PROW 2014-2020, STOWARZYSZENIE KŁODZKA WSTĘGA SUDETÓW – LGD)	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>na obszarze objętym LSR w okresie 2016-2018</p> <p>CEL 1.3 Pobudzenie lokalnego rozwoju przedsiębiorczości, w szczególności wśród osób w trudnej sytuacji na rynku pracy i zagrożonych ubóstwem materialnym na obszarze objętym LSR w okresie 2016-2022</p> <p>CEL 1.4 Wzrost potencjału przedsiębiorstw z obszaru LSR, w oparciu o innowacyjność, zasoby lokalne i atrakcyjność turystyczną obszaru w okresie 2016-2023</p> <p>CEL 1.5 Zwiększenie aktywności lokalnych organizacji pozarządowych na obszarze LSR w okresie 2016 - 2023</p>	<p>2.2. zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowskiego centrum Kudowy-Zdroju.</p> <p>CEL 3: STWORZENIE PRZESTRZENI MIEJSKIEJ SPRZYJAJĄCEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW Kierunki działania: 3.1. zwiększenie ruchu pieszego sprzyjającego rozwojowi drobnego handlu, usług i małej gastronomii; 3.2. rozwój instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości (m.in. tworzenie i wzmacnianie sieci współpracy, zintegrowana promocja, grupy zakupowe itp.)</p> <p>CEL 4: WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW Kierunki działania: 4.1. tworzenie w przestrzeni publicznej nowych miejsc odpoczynku i spotkań oraz modernizacja istniejących (skwery, place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu); 4.2. wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej adresowanej do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zwłaszcza do grup</p>	<p>i infrastrukturę publiczną, ochronę środowiska i wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców.</p>

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANA PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (PROW 2014-2020, STOWARZYSZENIE KŁODZKA WSTĘGA SUDETÓW – LGD)	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
	wykluczonych.	

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>Wizja: Gmina Kudowa-Zdrój stanowi przyjazny dla społeczeństwa i przedsiębiorców, nowoczesny oraz innowacyjny ośrodek społeczno-kulturalny, zapewniający swoim mieszkańcom wysoki standard życia. Nowoczesna infrastruktura miejska ukierunkowana na niskoemisyjny rozwój gospodarczy,</p>	<p>Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych:</p> <p>CEL 1: ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ UZDROWISKOWEGO CENTRUM KUDOWY-ZDROJU</p> <p>Kierunki działania: [...] 1.2. poprawa jakości przestrzeni publicznej zarówno w wymiarze funkcjonalnym (przyjazne pieszym rozwiązania komunikacyjne, nowe oraz zmodernizowane miejsca odpoczynkowe i rekreacyjne, dostosowanie obszaru do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu), jak i estetycznym (remonty nieruchomości, poprawa stanu zieleni);</p>	<p><i>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) jest spójny z zapisami Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kudowa-Zdrój (PGN). Prace delimitacyjne, w tym analiza zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej na potrzeby LPR, przeprowadzono z uwzględnieniem informacji zawartych w PGN. Dlatego zarówno w części diagnostycznej, jak i strategicznej obu dokumentów,</i></p>

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>sprawa, że miasto jest atrakcyjne dla mieszkańców, inwestorów oraz turystów i kuracjuszy. Kudowa-Zdrój stanowi aktywny ośrodek turystyczny kierujący się zasadą zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach swojej funkcjonalności z uwzględnienie, dziedzin gospodarczych, kulturalnych, oświatowych i sportowych.</p> <p>Cel strategiczny: Dążenie do utrzymania niskoemisyjnego rozwoju gospodarczego i zaspokajania potrzeb społeczeństwa tj. rozwoju gospodarczo-społecznego Gminy Kudowa-Zdrój do 2020 roku bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną, bez wzrostu emisji CO₂ i przy zwiększeniu udziału energii</p>	<p>CEL 2: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO Kierunki działania:</p> <p>2.1. zmniejszenie niskiej emisji poprzez termomodernizację nieruchomości na terenie objętym rewitalizacją;</p> <p>2.2. zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego poprzez usprawnienie ruchu drogowego na obszarze uzdrowiskowego centrum Kudowy-Zdroju.</p>	<p>wprowadzono zapisy podkreślające konieczność ograniczenia niskiej emisji, przy jednoczesnym rozwoju społeczno-gospodarczym oraz dbałość o przestrzenie publiczne. Poprawa jakości środowiska w gminie, zmiana stylu życia, szczególnie mieszkańców budynków wielorodzinnych, na zdecydowanie proekologiczne staje się priorytetem, zapisanym wyraźnie i w LPR i w PGN.</p>

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUDOWA-ZDRÓJ	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI
<p>odnawialnej w bilansie energetycznym Gminy. Zapisy na poziomie celów szczegółowych m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie emisji CO₂, • zwiększenie efektywności wytwarzania, wykorzystania i dostarczania energii, • poprawa ładu przestrzennego, • rozwój zrównoważonej przestrzeni publicznej etc. 		

Nie poddawano ocenie spójności zapisów *Lokalnego Programu Rewitalizacji ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kudowa-Zdrój*, które zostało opracowane w 1995 roku. Zapisy te bowiem uznano za nieaktualne, co potwierdza przeprowadzona w 2010 roku *Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Kudowy-Zdroju – ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych*. Na stronie 16 zapisano w niej bowiem: „Studium miasta straciło swoją aktualność i wymaga zmiany w całości.”

12. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów oraz grup aktywnych na terenie Miasta Kudowa-Zdrój w proces rewitalizacji

Trwałe i efektywne zaangażowanie całej społeczności lokalnych, ich reprezentantów, organizacji pozarządowych i innych, różnego rodzaju formalnych i nieformalnych, indywidualnych i zbiorowych interesariuszy jest naczelną zasadą procesu rewitalizacji, prowadzonego zgodnie z wymogami dokumentów programowych i regulacjami normatywnymi, w nowym okresie programowania. Doświadczenia europejskie i polskie pokazują, iż bez partycypacji społecznej nie są możliwe do osiągnięcia jej cele. W dążeniu do maksymalnie możliwego w danych warunkach uspołecznienia prac nad *Lokalnym Programem Rewitalizacji* realizowano model, który nazwano 6xP:

Rysunek 1. Sześć zasad rewitalizacji

PARTYCYPACJA – aktywne włączenie społeczności lokalnej i jej przedstawicieli w prace nad programem rewitalizacji, na różnych jego etapach – od fazy diagnozy, poprzez wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, wypracowanie wizji i celów, zebranie i wybór projektów rewitalizacyjnych, przyjęcie projektu i uchwalenie LPR. Dokument był tworzony z udziałem mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji społecznych, którzy stali się autorami zasadniczych jego elementów. Ważnym aspektem zasady partycypacji było dążenie do zapewnienia obecności w tym procesie reprezentantów różnych zainteresowanych grup (poprzez aktywne ich informowanie i rekrutację do zespołu i zachęcanie do udziału w różnych formach partycypacji). Ważnym było ukształtowanie takich procedur uczestnictwa, aby stwarzały warunki do współpracy i zawarcia porozumienia wokół kluczowych zapisów programu rewitalizacji. Sukces procesu rewitalizacji zależy bowiem m.in. od tego, że nie opiera się on na dokumencie, który wyznacza tylko i wyłącznie priorytety władzy lokalnej, ale że zawarte w nim zapisy są zestawem wartości cenionych przez mieszkańców i wynikają z głównych kierunków rozwoju całej wspólnoty lokalnej.

PROCES – rewitalizacji nie da się i nie należy sprowadzać do procedury opracowania lokalnych programów rewitalizacji, a tym bardziej do jednorazowego aktu uchwalenia programu. Jest to złożone wewnętrznie przedsięwzięcie, będące długim cyklem uporządkowanych i wzajemnie powiązanych ze sobą działań. Zapoczątkowuje go refleksja nad istniejącym stanem wyjściowym, jego diagnozą i analizą sytuacji miasta terenu zdegradowanego i tego, który będzie objęty rewitalizacją. Planowanie, które jest istotnym warunkiem powodzenia procesu rewitalizacji, nie kończy się w momencie jego ostatecznego uchwalenia, ale uruchamia zasadniczy etap pracy, jakim powinno być jego urzeczywistnianie. Program ma być względnie prostą i klarowną deklaracją przyjętych priorytetów rewitalizacyjnych na kolejne lata oraz sposobów ich wdrażania i ewaluacji. Rewitalizacja ze swojej natury jest procesem ciągłym, postępującym w czasie i stąd jego wdrażanie musi oznaczać konieczność monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji, a tym samym jego aktualizacji. Wdrażanie dokumentu, monitoring i ewaluacja powinny się odbywać również w sposób uspołeczniony.

PRZESTRZEŃ – rewitalizacja jest procesem odbywającym się w określonej przestrzeni fizycznej i społecznej. Zawarty w regulacjach normatywnych postulat zintegrowania działań społecznych, przestrzennych i gospodarczych przy jednoczesnej jej terytorialnej koncentracji, wymaga takiego zorganizowania tego procesu, aby w sposób należyty gromadzić i wykorzystywać wiedzę o terytorialnym wymiarze różnych zjawisk społecznych. „Odczytanie” przestrzeni miejskiej powinno oznaczać konieczność korzystania z danych dostępnych w instytucjach publicznych, ale także sięgnięcie po wiedzę, jaką posiadają mieszkańcy, którzy

reprezentując różne obszary „czują” wiele problemów i zjawisk społecznych, wymagających interwencji rewitalizacyjnej. To kolejna okoliczność, która powoduje, iż proces ten powinien być oparty na bezpośrednim kontakcie i współdecydowaniu z mieszkańcami o terytorialnym wymiarze działań rewitalizacyjnych.

PARTNERSTWO – rewitalizacja będąc procesem społecznym, operuje na określonym układzie potrzeb i interesów jej mieszkańców. Funkcję koordynatora powinien spełniać przedstawiciel władzy lokalnej z jednoczesnym poszanowaniem odrębności i samodzielności osób i instytucji, którym zależy na rozwoju lokalnym. Celem takiego działania powinno być także łączenie zasobów, wiedzy, doświadczenia różnych interesariuszy oraz współdecydowanie i współodpowiedzialność za przyjęte do realizacji projekty i całość programu rewitalizacji.

PRZYWÓDZTWO – głównymi realizatorami postanowień programu rewitalizacji tworzonego wspólnie z liderami społecznymi i mieszkańcami jest grupa przedstawicieli czołowych instytucji w mieście. To liderzy procesu, którzy powinni współpracować ze sobą, wdrażając zapisy programu. Opracowanie programu i realizacja procesu rewitalizacji powinna polegać na wykorzystaniu potencjału liderów lokalnych. Pierwszeństwo mają działania polegające na inspirowaniu, zachęcaniu, animowaniu, koordynowaniu i liderowaniu, a nie odgórnym komenderowaniu, wydawaniu poleceń i decyzji. Tak rozumiane przywództwo powinno towarzyszyć procesowi rewitalizacji na wszystkich jego etapach.

PROFESJONALIZM – polega na dążeniu do podejmowania działań mających swoje oparcie w dostępnym i aktualnym poziomie wiedzy o samym procesie i towarzyszących mu zjawiskach. Można i należy tym samym wykorzystać wiedzę i doświadczenie ekspertów oraz zasoby wiedzy dostępne w różnych źródłach. Takie podejście do procesu daje gwarancje poprawności merytorycznej i metodologicznej procesu opracowywania LPR, a następnie jego realizacji.

Prace nad sporządzeniem *Lokalnego Programu Rewitalizacji* odbywały się w kilku zasadniczych etapach. W ich trakcie, zgodnie z założeniami tego procesu określonymi w ustawie o rewitalizacji i wytycznych, starano się zapewnić jak najszerszy udział mieszkańców oraz różnych środowisk społecznych, w tym organizacji pozarządowych. Partycypacyjne podejście do procesu rewitalizacji potraktowano jako warunek niezbędny dla kształtowania treści tego dokumentu ze szczególnym uwzględnieniem wyboru projektów rewitalizacyjnych. Uspołecznienie procesu uczyniono również podstawą prawidłowego ich wdrażania, zgodnego ze standardami jakości osiągania celów i zarządzania oraz ewaluacji tego procesu. Na każdym etapie procesu informacje o spotkaniach, warsztatach oraz podstawowe informacje o zasadach rewitalizacji miały charakter ogólnodostępny, każde spotkanie i warsztat – charakter otwarty.

Na etapie diagnozowania i wytyczania obszarów zdegradowanych oraz obszarów do rewitalizacji przeprowadzono: 1) otwarte warsztaty konsultacyjne dla mieszkańców, w których uczestniczyli również przedstawiciele władz Miasta oraz przedstawiciele Zespołu do spraw Rewitalizacji, poświęcone wytyczaniu oraz diagnozie tych najbardziej zdegradowanych obszarów miasta w kontekście społecznym, gospodarczym, środowiskowym, technicznym oraz przestrzenno-funkcyjnym oraz zdiagnozowaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy procesu rewitalizacji, wypracowaniu wizji oraz kierunków działań rewitalizacji; 2) zogniskowany wywiad grupowy z Zespołem do spraw Rewitalizacji, dotyczący stopnia osiągnięcia celów zawartych we wcześniejszym programie rewitalizacji oraz warunków i sposobu wdrażania jego zapisów. Członkowie Zespołu do spraw Rewitalizacji zostali również poproszeni o angażowanie przedstawicieli różnych grup mieszkańców, przedsiębiorców w kolejne fazy procesu pracy nad programem rewitalizacji, szczególnie w przygotowywaniu propozycji projektów do realizacji w ramach LPR oraz o skonsultowanie w swoich środowiskach zdiagnozowanych obszarów zdegradowanych i zidentyfikowanych problemów.

Na etapie programowania, wypracowywania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz formułowania i porządkowania celów rewitalizacji przeprowadzono: 1) otwarty nabór projektów rewitalizacyjnych na listę A (pomysły i projekty rewitalizacyjne zbierano za pomocą formularza projektu w postaci papierowej lub elektronicznej, formularz został zamieszczony na głównej stronie internetowej miasta, uruchomiono również punkt konsultacyjny w urzędzie, gdzie pomagano mieszkańcom wypełniać fiszki, w sumie zebrano 9 projektów od mieszkańców); 2) otwarty nabór projektów rewitalizacyjnych na listę B (realizowany tak samo jak w przypadku zgłaszania projektów na listę A, tu zebrano 6 propozycji projektów od mieszkańców); 3) konsultacje społeczne projektu *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kudowa-Zdroju na lata 2015 – 2025*. Dokument zamieszczono na stronie internetowej urzędu z możliwością zgłaszania uwag ustnych oraz przesyłania uwag w wersji pisemnej (papierowej lub elektronicznej) do Referatu Rozwoju, Promocji Miasta i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Kudowie-Zdroju.

Na etapie wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji planuje się włączyć interesariuszy procesu rewitalizacji poprzez: 1) spotkania Zespołu do spraw Rewitalizacji, 2) realizowanie projektów rewitalizacyjnych, 3) połączenie procesów monitoringu i ewaluacji wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Kudowa-Zdrój oraz Rozwoju Produktów Turystycznych, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kudowa-Zdrój na lata 2014-2020* oraz *Lokalnego Programu Rewitalizacji* i cykliczne podsumowania prac podczas otwartych spotkań Zespołu do spraw Rewitalizacji. To pozwoli połączyć decyzje strategiczne, podsumowując jednocześnie etapy wdrażania LPR, promując sukcesy w procesie rewitalizacji, a nade wszystko – wzmacniając sieci współpracy głównych interesariuszy procesu rewitalizacji i zarządzania strategicznego gminą.